

Nr. 3560 / 25.08.2023

Către,

MINISTERUL FINANTELOR

În atenția domnului Alin CHITU – Secretar de stat

Stimate domnule Secretar de stat,

Având în vedere că pe site-ul MF a fost postat în transparență decizională Proiectul de Ordin pentru aprobarea Procedurii de restituire a TVA aferente achizițiilor de bunuri sau servicii efectuate de entitățile nonprofit, pentru care se aplică scutirea de taxă conform art. 294 alin. (5) lit. a) și b) din Legea nr.227/2015 privind Codul fiscal, vă comunicăm spre analiză observațiile și propunerile Camerei Consultanților Fiscali, în anexă la prezenta adresă.

Cu stimă,

Dan Manolescu
Președinte CCF

Anexă

Cadrul legal – Legea nr. 227/2015 privind Codul fiscal, art. 294 alin. (5) lit. a) și b)

ART. 294 - Scutiri pentru exporturi sau alte operațiuni similare, pentru livrări intracomunitare și pentru transportul internațional și intracomunitar

(5) Sunt scutite de taxă următoarele:

a) serviciile de construire, reabilitare, modernizare de unități spitalicești din rețeaua publică de stat, **precum și serviciile de construire, reabilitare, modernizare de unități spitalicești** prestate către entități nonprofit înscrise în Registrul public organizat de ANAF în baza prevederilor art. 25 alin. (4¹), dacă acestea sunt destinate unităților spitalicești deținute și exploatate de entitatea nonprofit sau celor din rețeaua publică de stat, după caz;

b) **livrările de echipamente medicale, aparate, dispozitive, articole, accesorii și echipamente de protecție, materiale și consumabile de uz sanitar, destinate în mod normal utilizării în domeniul îngrijirilor de sănătate sau pentru utilizarea de către persoanele cu handicap**, bunuri esențiale pentru compensarea și depășirea handicapurilor, altele decât cele prevăzute la lit. c) și d), precum și adaptarea, repararea, închirierea și leasingul unor astfel de bunuri, efectuate către unități spitalicești din rețeaua publică de stat, precum și cele efectuate către entități nonprofit înscrise în Registrul public organizat de ANAF în baza art. 25 alin. (4¹), dacă acestea sunt destinate unităților spitalicești deținute și exploatate de entitatea nonprofit sau celor din rețeaua publică de stat, după caz;

(6) Scutirea de TVA pentru livrările de bunuri/prestările de servicii prevăzute la alin. (5) lit. a) și b) se aplică:

a) direct, prin facturare fără TVA de către furnizorii de bunuri/prestatorii de servicii dacă beneficiarul livrării/prestării este unitatea spitalicească din rețeaua publică de stat sau, după caz, instituția/autoritatea publică centrală sau locală, care asigură finanțarea acesteia, potrivit legii;

b) prin restituirea TVA aferente achizițiilor de bunuri sau servicii efectuate de entitățile nonprofit, potrivit unei proceduri stabilite prin ordin al ministrului finanțelor publice. Sumele restituite de la bugetul de stat se utilizează de către entitățile nonprofit exclusiv pentru finanțarea achizițiilor de bunuri și/sau servicii prevăzute la alin. (5) lit. a) și b).

PROIECT PROCEDURA de restituire a TVA aferente achizițiilor de bunuri sau servicii efectuate de entitățile nonprofit, pentru care se aplică scutirea de taxă conform art. 294 alin. (5) lit. a) și b) din Legea nr. 227/2015 privind Codul fiscal

Art	Conținut articol proiect MF	Propunere de modificare CCF	Motivarea propunerii/Observații
1	Restituirea TVA se efectuează de către organul fiscal competent în a cărei evidență fiscală este înregistrată entitatea nonprofit care are dreptul să solicite restituirea	-	-
2	În vederea restituirii taxei, entitatea nonprofit trebuie să depună la organul fiscal competent o cerere de restituire a TVA, conform anexei care face parte integrantă din prezenta procedură, însoțită de următoarele documente: a) un borderou care să cuprindă în ordine cronologică pentru fiecare achiziție următoarele informații: denumirea, numărul și data documentului, valoarea fără TVA, valoarea TVA, valoarea inclusiv TVA; b) copii de pe facturile în care sunt consemnate bunurile și serviciile achiziționate pentru care se solicită restituirea; c) copii de pe declarațiile vamale de import, în cazul bunurilor importate; d) copii de pe bonurile fiscale emise, conform Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 28/1999 privind obligația operatorilor economici de a utiliza aparate de marcat electronice	În vederea restituirii taxei, entitatea nonprofit trebuie să depună electronic la organul fiscal competent, o cerere de restituire a TVA, conform anexei care face parte integrantă din prezenta procedură, însoțită de următoarele documente:	Volumul mare de documente justificative ce trebuie să însoțească cererea de rambursare a TVA impune depunerea electronica atât a cererii, cât și a documentelor justificative. Pentru asigurarea informațiilor și a elementelor tehnice necesare depunerii electronice, propunem și completarea corelativă a art. 5 din proiect, în sensul că și “depunerea” cererii de restituire, nu doar soluționarea sa fie realizate potrivit ordinului de procedură al ANAF , ce urmează să fie elaborat și publicat.

<p>fiscale, republicată, cu modificările și completările ulterioare, a căror valoare individuală, inclusiv TVA, nu este mai mare de 100 euro, la cursul de schimb prevăzut la art. 290 din Codul fiscal. În situația în care această valoare este depășită, solicitantii trebuie să prezinte copii de pe facturile emise în conformitate cu prevederile art. 319 alin. (20) din Codul fiscal;</p> <p>e) documentele din care rezultă că bunurile/serviciile achiziționate pentru care se solicită restituirea TVA sunt destinate unităților spitalicești deținute și exploatate de entitatea nonprofit, în cazul în care bunurile/serviciile achiziționate au această destinație;</p> <p>f) documentele din care rezultă că bunurile/serviciile achiziționate pentru care se solicită restituirea TVA sunt donate/puse gratuit la dispoziția unităților spitalicești din rețeaua publică de stat, respectiv contractul de donație/punere la dispoziție cu titlu gratuit și procesul verbal de predare-primire, în cazul în care bunurile/serviciile achiziționate au această destinație;</p> <p>g) declarația pe propria răspundere a reprezentantului legal al entității nonprofit din care să rezulte că bunurile prevăzute la art. 294 alin. (5) lit. b) din Codul fiscal sunt</p>	<p>g) declarația pe propria răspundere a reprezentantului legal al entității nonprofit, contrasemnată de reprezentantul legal al unității spitalicești din care să rezulte că bunurile</p>	<p>Apreciem că persoana în măsură să dea o astfel de declarație este, mai degrabă, reprezentantul unității spitalicești și nu reprezentantul asociației, care este posibil să nu aibă</p>
---	---	---

	destinate în mod normal utilizării în domeniul îngrijirilor de sănătate sau pentru utilizarea de către persoanele cu handicap, bunuri esențiale pentru compensarea și depășirea handicapurilor.	prevăzute la art. 294 alin. (5) lit. b) din Codul fiscal sunt destinate în mod normal utilizării în domeniul îngrijirilor de sănătate sau pentru utilizarea de către persoanele cu handicap, bunuri esențiale pentru compensarea și depășirea handicapurilor.	specializarea necesară. Astfel, propunem ca această declarație să fie asumată în comun, având în vedere că beneficiarul restituirii este ONG-ul, iar utilizatorul bunurilor este spitalul.
3	<p>Entitățile nonprofit pot solicita restituirea taxei pe valoarea adăugată în termen de 90 de zile de la încheierea lunii calendaristice pentru care se solicită restituirea, astfel:</p> <p>a) pentru bunuri ce le-au fost livrate sau servicii care le-au fost prestate în beneficiul lor în cursul lunii pentru se solicită restituirea, în cazul în care bunurile/serviciile achiziționate sunt destinate unităților spitalicești deținute și exploatate de entitatea nonprofit;</p> <p>b) pentru bunuri ce le-au fost livrate sau servicii care le-au fost prestate în beneficiul lor, care sunt donate/puse gratuit la dispoziția unităților spitalicești din rețeaua publică de stat în cursul lunii pentru care se solicită restituirea, în cazul în care bunurile/serviciile achiziționate sunt destinate unităților spitalicești din rețeaua publică de stat.</p>	<p>Entitățile nonprofit pot solicita restituirea taxei pe valoarea adăugată în termen de ~~90 de zile~~ 5 ani de la încheierea lunii calendaristice pentru care se solicită restituirea, astfel:</p> <p>a) pentru bunuri ce le-au fost livrate sau servicii care le-au fost prestate în beneficiul lor în cursul lunii pentru care se solicită restituirea, în cazul în care bunurile/serviciile achiziționate sunt destinate unităților spitalicești deținute și exploatate de entitatea nonprofit;</p> <p>b) pentru bunuri ce le-au fost livrate sau servicii care le-au fost prestate în beneficiul lor, care sunt donate/puse gratuit la dispoziția unităților spitalicești din rețeaua publică de stat în cursul lunii pentru care se solicită restituirea, în cazul în care bunurile/serviciile achiziționate sunt destinate unităților spitalicești din rețeaua publică de stat.</p>	<p>Propunem renunțarea la termenul de depunere a cererii de 90 de zile și păstrarea termenului general al prescripției fiscale, având în vedere următoarele argumente:</p> <p>Înțelegem că acest termen limită de 90 de zile, care se intenționează a fi stabilit prin Ordin, pentru depunerea cererii de restituire, ar fi unul de recomandare, cu toate că sintagma folosită în proiect este "...pot solicita restituirea în termen de 90 zile...", sintagmă care ne conduce la o altă concluzie privind caracterul acestui termen limită – aceea că ar fi unul de decădere.</p> <p>Confirmarea că este totuși un termen de recomandare, ne este dată de art. 4 care reglementează că prin excepție de la regula (condiția) depunerii cererii în 90 de zile, restituirea ar putea fi aprobată dacă cererea s-a depus în termenul general al prescripției fiscale de 5 ani, dar doar de către directorul general al DGRFP și nu de către șeful</p>

			<p>de AFP sau altă persoană care are competență legală de aprobare a restituirilor. Nu am identificat o motivare practică pentru stabilirea acestui termen limită, dar .... de recomandare de 90 de zile, în condițiile în care, pe de o parte, ONG -urile beneficiare ale restituirii sunt direct interesate să obțină cât mai repede sumele avansate reprezentând TVA, neavând niciun interes să întârzie cu depunerea cererii, iar, pe de altă parte, prin ordin nu se poate evita termenul general de prescripție al dreptului la restituire din Codul de procedură fiscală, lucru dovedit chiar prin excepția creată la art. 4.</p> <p>Mai mult, având în vedere că prevederile art. 294 alin. (5) lit. a) și b) au intrat în vigoare la 11 iunie 2023, că procedura de restituire a TVA nu este publicată, și că urmează a fi elaborat ordinul ANAF de soluționare a cererilor de restituire, există toate șansele ca asociațiile să piardă termenul de restituire a TVA de 90 de zile pentru bunuri, servicii etc., donate în iunie și chiar în iulie 2023, și să fie nevoite să uzeze din start de excepția de la art. 4.</p>
4	Prin excepție de la prevederile art. 3, în situația	~~Prin excepție de la prevederile art. 3, în situația~~	Având în vedere propunerea de

	<p>în care entitățile nonprofit nu au depus în termen cererea de restituire a taxei pe valoarea adăugată și/sau documentația aferentă, la solicitarea acestora, directorul general al Direcției generale regionale a finanțelor publice poate aproba efectuarea restituirii taxei pe valoarea adăugată dacă cererea este depusă în termen de 5 ani de la data de 1 ianuarie a anului următor celui în care a luat naștere dreptul la restituirea taxei. În acest sens, pe baza documentelor prevăzute la art. 2, depuse de solicitanți, autoritatea fiscală competentă va întocmi un referat semnat de conducătorul acesteia, din care să rezulte că, deși cererile de restituire au fost depuse cu întârziere față de termenul prevăzute la art. 3, sunt îndeplinite condițiile pentru acordarea restituirii taxei pe valoarea adăugată, care va fi înaintat directorului general al Direcției generale regionale a finanțelor publice, pentru aprobarea efectuării restituirii taxei pe valoarea adăugată.</p>	<p>~~în care entitățile nonprofit nu au depus în termen cererea de restituire a taxei pe valoarea adăugată și/sau documentația aferentă, la solicitarea acestora, directorul general al Direcției generale regionale a finanțelor publice poate aproba efectuarea restituirii taxei pe valoarea adăugată dacă cererea este depusă în termen de 5 ani de la data de 1 ianuarie a anului următor celui în care a luat naștere dreptul la restituirea taxei. În acest sens, pe baza documentelor prevăzute la art. 2, depuse de solicitanți, autoritatea fiscală competentă va întocmi un referat semnat de conducătorul acesteia, din care să rezulte că, deși cererile de restituire au fost depuse cu întârziere față de termenul prevăzute la art. 3, sunt îndeplinite condițiile pentru acordarea restituirii taxei pe valoarea adăugată, care va fi înaintat directorului general al Direcției generale regionale a finanțelor publice, pentru aprobarea efectuării restituirii taxei pe valoarea adăugată.~~</p>	<p>modificare a termenului de depunere a Cererii de restituire prevăzut la art. 3, de la 90 de zile la 5 ani, se impune abrogarea art. 4, ca fiind nejustificat. În legătură cu conținutul art. 4, vă semnalăm faptul că acesta este lipsit de claritate și coerență. Astfel, nu înțelegem logica pentru care cererile depuse cu termenul de 90 de zile depășit, dar care îndeplinesc celelalte condiții legale de restituire sunt “mutate” spre aprobarea restituirii la un nivel ierarhic superior, directorul general regional, fără ca acesta să aibă prevăzut niciun criteriu legat de justificarea sau nu a depunerii cu întârziere a cererii, în baza căruia să decidă aprobarea sau neaprobarea acesteia. În concluzie, această aprobare a restituirii la un nivel ierarhic superior, după ce organul fiscal competent a constatat prin “referat” îndeplinirea condițiilor legale de restituire, este una pur formală și generatoare de birocrăție excesivă, fără niciun efect pozitiv sub aspect administrativ, bugetar sau juridic.</p>
5	<p>Soluționarea cererilor de restituire a TVA se realizează conform procedurii stabilite prin ordin al președintelui Agenției Naționale de</p>	<p>Depunerea și soluționarea cererilor de restituire a TVA se realizează conform procedurii stabilite prin ordin al președintelui Agenției</p>	<p>În corelare cu propunerea și motivarea de la art. 2.</p>

	Administrare Fiscală.	Naționale de Administrare Fiscală.	
6	<p>Entitățile nonprofit trebuie să justifice respectarea destinației sumelor reprezentând TVA restituite de la bugetul de stat, inclusiv a sumelor care au fost compensate cu obligații fiscale ale entității, cu documente care să ateste achiziția ulterioară de bunuri/servicii prevăzute la art. 294 alin. (5) lit. a) și b) din Codul fiscal</p>	<p>Entitățile nonprofit trebuie să justifice respectarea destinației sumelor reprezentând TVA restituite de la bugetul de stat, inclusiv a sumelor care au fost compensate cu obligații fiscale ale entității, cu documente care să ateste achiziția ulterioară de bunuri/servicii prevăzute la art. 294 alin. (5) lit. a) și b) din Codul fiscal.</p> <p>Justificarea utilizării TVA restituit exclusiv pentru finanțarea achizițiilor de bunuri și/sau servicii prevăzute la alin. (5) lit. a) și b) se face în termen de 5 ani de la data încasării efective, dar nu mai târziu de data intrării acestora în dizolvare, conform procedurii stabilite prin ordin al președintelui Agenției Naționale de Administrare Fiscală.</p>	<p>Vă propunem prevederea unui termen pentru justificarea utilizării TVA de către entitățile nonprofit, conform unei proceduri stabilite la nivel de ordin.</p> <p>Apreciem că acest termen ar putea fi tot unul de 5 ani, dar și unul mai redus și vă supunem atenției situația dizolvării/desființării acestor ONG-uri care au beneficiat de restituiri de TVA, nejustificate încă din perspectiva destinației utilizării sumelor la acea data.</p>